

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **město Hartmanice**, se sídlem Hartmanice 75, zastoupeného JUDr. Tomášem Samkem, advokátem se sídlem Pražská 140, Příbram, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2024, č. j. MZP/2024/210/2103, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 10. 2024, č. j. 64 A 9/2024 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda žalobce neoprávněně škodlivě zasahoval do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů [§ 50 odst. 2 ve spojení s § 88 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny] rušením, jestliže v místě jejich výskytu (a na území Evropsky významné lokality a NATURA 2000) uspořádal akci *Den svobody na Zhůří*, v rámci které několik hodin pouštěl hudbu a mluvené slovo z rozmístěných reproduktorů bez udělené výjimky (§ 56 téhož zákona).

[2] Dne 3. 6. 2023 uspořádal žalobce akci *Den svobody na Zhůří*. V jejím rámci v prostoru Ptačí oblasti Šumava a stejnojmenné Evropsky významné lokality, na pomezí národního

parku a chráněné krajinné oblasti, rozmístil audiotechniku, ze které po dobu několika hodin hrála hudba. Žalobce byl shledán vinným z přestupku za úmyslné vyrušování zvláště chráněných druhů ptactva [§ 5a odst. 1 písm. d), § 50 odst. 2 a § 56 ve spojení s § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny] a správní orgán mu uložil pokutu ve výši 50 000 Kč.

[3] K odvolání žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí doplnil výrok o odkaz na zákonné ustanovení, jinak prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[4] Následně žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu, kterou krajský soud zamítl. V rozsudku shledal, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné (bod 31 napadeného rozsudku), a zejména, že s přihlédnutím k místu konání a charakteru akce (reproduktory, hlasitá hudba, stánky s občerstvením) si musel být žalobce vědom toho, že tyto činnosti mohou představovat zdroj rušení přesahující běžný rámec dané lokality (bod 41 tamtéž). Za vadu správního řízení poté nepovažoval cizojazyčné dokumenty založené ve spisu, jelikož z nich správní orgány nevycházely (bod 44 tamtéž). Krajský soud pak odmítl poměřovat zájem na ochraně ptactva s veřejným zájmem na ochraně svobody a demokracie, jak se domáhal žalobce s ohledem na to, že k přestupku se dopustil v souvislosti s oficiální oslavou osvobození americkými vojáky za druhé světové války (bod 46 tamtéž).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel namítl, že krajský soud zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností a nesprávným právním posouzením. Měl totiž za to, že se krajský soud ani správní orgány nezabývaly tím, zda rušení bylo i škodlivé, jak požaduje zákon. Jenom škodlivé rušení je totiž postihnutelné jako přestupek. Následně uvedl, že právní úprava je nedostatečně předvídatelná, jelikož nevychází z objektivních a vědeckých poznatků, ale ponechává rozlišování povoleného a zakázaného rušení na subjektivním názoru správních orgánů. Stěžovatel dodal, že správní orgány překročily hranici přípustného správního uvážení, jejich počínání je nepředvídatelné a připouští vznik nedůvodných rozdílů. Dle jeho názoru je nutné vědecky zjistit, jak velký hluk již negativně zasahuje do vývoje alespoň jednoho z přítomných ptáků a oproti této hodnotě porovnat hluk akce.

[7] Zároveň stěžovatel poukázal na to, že akce se konala na tradičně vysoce turisticky vytižené komunikaci, na níž turisté a cyklisti běžně přesahují běžný hlukový rámec lokality. Zvuk z reproduktorů na akci byl přitom šířen po omezenou dobu, což je také méně škodlivé.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na svá vyjádření v předchozím řízení a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, včetně důvodů, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4

pokračování

zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost **není důvodná**.

III.a K nedostatečné předvídatelnosti pojmu „rušení“

[10] Stěžejní kasační námitkou je nedostatečná předvídatelnost toho, jaké hlukové rušení zvláště chráněných živočichů je již zakázané. Stěžovatel požaduje, aby tyto hranice byly exaktně stanoveny na základě objektivních vědeckých poznatků, jinak je právní úprava nepředvídatelná a rozhodování arbitrární. Námitka není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že trestnost správních deliktů se přiměřeně řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů (srov. již rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 135, č. 1338/2007 Sb. NSS; nověji pak např. ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 As 238/2021 - 50, bod 21). Pokud jde o otázku předvídatelnosti, obecně platí, že jednotlivec musí být schopný ze znění normy, její interpretace soudy a případně po poradě s právním profesionálem, zjistit, jaké chování jej vystavuje trestní odpovědnosti (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 21. 10. 2013, *Del Río Prada proti Španělsku*, č. stížnosti 42750/09, bod 79 a judikatura tam citovaná; rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2022, č. j. 7 As 184/2022 - 28, bod 52). Nicméně právo nevyhnutelně obsahuje neurčité právní pojmy, jejichž prostřednictvím se vyhýbá přílišné rigidnosti a může tak říkajíc držet krok s měnícími se společenskými a dalšími okolnostmi (viz rozsudek ESLP ze dne 25. 5. 1993, *Kokkinakis proti Řecku*, č. stížnosti 14307/88, bod 40). Řečeno jinými slovy, nelze dosáhnout takové preciznosti právních norem, aby nebylo třeba jejich výkladu při aplikaci, a to ani v oblasti správního trestání (rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 As 239/2023 - 40, bod 48; či ze dne 21. 11. 2018, č. j. 6 As 130/2018 - 59, bod 27).

[12] Na základě těchto východisek Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje stěžovateli ohledně nedostatečné předvídatelnosti zákazu rušení zvláště chráněných živočichů. Zákon zcela jasně stanovuje, že [j]e *zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrctvat* (§ 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny). Z ničeho pak nevyplývá stěžovatelem požadovaný standard pro určení škodlivé hranice v decibelech. Principy předvídatelnosti správního práva trestního takovou regulaci nevyžadují. Naopak připouští i využití neurčitých právních pojmů, jako je zákaz živočichy *rušit*.

[13] Stěžovatel podstatou své námitky zcela zjevně přehlíží smysl a účel neurčitých právních pojmů a zaměňuje je s institutem správního uvážení. Jak k výkladu neurčitých právních pojmů již dříve kasační soud uvedl, ty zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu. Přitom sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit. Zákonodárce užitím neurčitých pojmů dává orgánu aplikujícímu právní předpis prostor pro takový výklad, který má zohlednit, zda konkrétní situace spadá do rozsahu neurčitého pojmu či nikoli (srov. např. rozsudky NSS ze dne 24. 1. 2007, č. j. 1 As 6/2006 - 66; ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 As 252/2015 - 77, bod 17; či z nověji ze dne 17. 12. 2018, č. j. 7 As 269/2018 - 39, bod 15 a judikaturu tam citovanou). Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje krajskému soudu (bod 31 napadeného rozsudku) a souhlasí s tím, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem.

III.b K naplnění skutkové podstaty

[14] Stěžovatel také namítal, že míra jím způsobeného hluku nepřekračovala běžné místní poměry. Navíc hluk působil pouze po omezenou dobu. Nešlo tak o škodlivý zásah do přirozeného vývoje živočichů. Námitka není důvodná.

[15] V tomto ohledu je nutné připomenout, že již správní orgány i krajský soud uzavřely, že hranice pro škodlivé rušení živočichů je hluk přesahující běžný rámec obvyklý pro danou lokalitu (s. 7 napadeného rozhodnutí a bod 41 napadeného rozsudku). Takový výklad Nejvyšší správní soud považuje za logický. Ostatně ani stěžovatel mu nic nevytýká, jestliže staví svoji obranu na tom, že jím produkovaný hluk byl obdobný běžnému hluku v oblasti.

[16] Stěžovateli pak ovšem nelze přisvědčit v pravdivosti tohoto tvrzení. Jak již shrnul krajský soud, na videozáznamu z akce samotné, který je součástí správního spisu, je zachycena reproduktory umocněná hudba a mluvené projevy, stánkový prodej, běžící elektrocentrála a zvýšená koncentrace osob (viz bod 41 napadeného rozsudku). Běžná situace v oblasti, kterou sám stěžovatel popisuje jako turisticky oblíbenou oblast pro pěší a cykloturistiku, určitě není způsobila dosáhnout stejné hlukové hladiny jako hudba z reproduktorů. Pro závěr o odpovědnosti stěžovatele za přestupek je přitom klíčové, že jeho akce způsobila škodlivý zásah a nikoliv to, kde se přesně nachází hranice mezi různými hlukovými úrovněmi. Okolnosti projednávané věci svědčí o zřetelném naplnění pojmu *škodlivé rušení*, aniž by byl správní orgán povinen porovnávat hlukové úrovně dosažené při akci stěžovatele a při běžném užívání pozemní komunikace turisty. V daném případě nejde o žádný hraniční případ.

[17] Nejvyšší správní soud považuje za důležité připomenout (stejně jako krajský soud – viz bod 40 napadeného rozsudku), že stěžovatel byl již za tento přestupek dříve trestán a správní orgán jej před uskutečněním akce vyrozuměl o tom, že může dojít ke škodlivému zásahu. Kromě toho zákon výslovně pamatuje na možnost požádat příslušný správní orgán o předběžné posouzení škodlivosti zamýšleného zásahu (§ 56 odst. 1 věta poslední zákona o ochraně přírody a krajiny), jehož prostřednictvím lze rozptýlit pochybnosti o přípustnosti zásahu bez povolení. Stěžovatel však varování správních orgánů o nutnosti podání žádosti o získání výjimky neuposlechl, byť si musel být vědom, že svým počínáním může ohrozit zájem chráněný zákonem. Odpovědnost za přestupek je jen důsledkem zanedbání stěžovatelových povinností.

[18] Stěžovatel taktéž poukázal na hluk způsobovaný těžbou dříví s tím, že správní orgán „*toleruje, respektive povoluje provádění těžby*“. Tím ovšem stěžovatel předkládá názor, který naopak potvrzuje výše uvedené závěry soudu, a nikoliv jeho závěr, že povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny nepotřebuje. Nadále totiž přehlíží, že podstatou projednávané věci není, že by stěžovatel nesměl za žádných okolností ve zvláště chráněném území vytvářet hluk (např. pořádáním pietní akce za americké vojáky; totožně viz bod 42 napadeného rozsudku), ale že pro to potřebuje náležité povolení od příslušného orgánu ochrany přírody (stejně jako jím odkazovaní těžaři dřeva).

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Kasační soud tak uzavírá, že stěžovatel po celé správní a soudní řízení vůbec nereflexuje, že pořádal (dle svých slov „pietní“) akci v místě se zvláštním režimem ochrany. Ten sice stěžovatel uznává, jeho zákonné podmínky však zcela pomíjí. Již z předchozího

pokračování

jednání stěžovatele, které bylo postiženo stejným způsobem, upozornění orgánu ochrany přírody, ale i prosté podstaty věci muselo být stěžovateli zřejmé, že pořádání akce s reprodukovanou hudbou vytvoří takovou úroveň hluku, která představuje zákonem zakázané rušení zvláště chráněných živočichů v oblasti. Tento zákaz je přitom dostatečně určitý a předvídatelný.

[20] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení rozhodl kasační soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Soud mu tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu